

Stille Nacht

21/12

STRAATTHEATER

We doen weer straattheater onder de militaire wachttoren in de Muur bij het Graf van Rachel. Dit keer met een levende Kerststal, met Maria en Jozef en kribbe, een levende ezel, een schaapherder en een paar blatende schapen, en met een oude pop van Jara als kindje Jezus. Op de wachttoren verven we *Once a Teacher of Human Rights Was Born* [Op een goede dag werd er een leraar mensenrechten geboren], want het evenement is ter gelegenheid van de Dag van de Mensenrechten, de Dag voor Leerkrachten (*Teacher Day*) en natuurlijk de Kerst.

Het vrouwenkoor van het Arab Educational Institute zingt in traditionele klederdracht Kerst- en Palestijnse liedjes. De jonge dochter van Rania van het Soemoed Verhalenhuis, Marianne, draagt ijle vleugeltjes en zingt met een net zo ijl stemmetje Stille Nacht, Heilige Nacht in diverse talen. Er zijn zo'n 150 deelnemers, waaronder de burgemeester van Bethlehem en veel leerkrachten en hun families, zowel christenen als moslims. Mary fluistert me toe dat de begeleider van de ezel een portier van de Universiteit van Bethlehem is. Zeg tegen je collega niet te vergeten hem te betalen, zegt ze, want hij is uit een arme familie.

Boven in de militaire wachttoren is het licht even aangedaan, wie weet kijken ze naar beneden. Maar tussenbeide komen zullen ze wel niet, want er zijn de nodige

fotografen en TV camera's, en een militaire inval in een Kerststal zou te zeer aan Herodus doen denken. De vorige dag vertelde ik de bezoekende solidariteitspelgrims van IKV Pax Christi dat de aanwezigheid van buitenlanders helpt; de vrouwen van het Soemoedhuis voelen zo meer bescherming en solidariteit in een gebied waar de zeggenschap direct bij het Israëliësch leger rust.

Na de liederen worden er enkele wensen en gebeden voorgelezen uit diverse landen, een actie die onder meer Pax Christi en de Wereldraad van Kerken elk jaar ondersteunen. Daarna naar het Soemoedhuis, waar Jan Jaap en Marja van de bezoekende groep Jara en andere kinderen interviewen over wat ze vinden van het Kerstfeest in Bethlehem en van de Muur.

Tevoren had Jara met mij en Mary al wat mogelijke vragen gerepeteerd door het vele huiswerk heen. Wat moet je nu zeggen over wat je droom is, of wat vrede betekent? Ja, natuurlijk moet die Muur weg en de bezetting opgeheven, maar ik wil vooral graag dat mijn familie een goede gezondheid heeft en dat we straks een eigen huis hebben, zegt Jara. In het interview laat ze op advies van Mary het deel over de gezondheid en het huis maar weg. Ze vertelt dat Nederland Israël onder druk moet zetten en dat de beste manier om de Muur weg te krijgen door "demonstraties" is. Tamer, die mee is gekomen, maar te verlegen om mee te doen, vertelt na afloop dat hij het daarmee niet eens is en dat bulldozers effectiever zijn. En zo is straks Jara met andere kinderen op een filmdoek in de Sint Janskerk in Utrecht tijdens de Kerstnacht te zien en te beluisteren, in plaats van de preek.

Na afloop van het theater en het interview gaan we naar een avondje Kerst met speeches, vrouwenkoor en het IKV Pax Christi-koor. De moslimse vertegenwoordiger van het Ministerie van Onderwijs haakt in op de gedachte dat Jezus zowel mensenrechtenactivist, leraar als vredestichter was. De burgemeester ziet Israël een achterhoedegevecht leveren; vroeg of laat wordt deze toch gedwongen uit de bezette gebieden te vertrekken. Ons vrouwenkoor zingt dat Palestijnen en Israëli's niet door een Muur kunnen worden gescheiden net zo min als "ja en nee" en "man en vrouw." Ik ben altijd verrast door de buitengewoon gematigde toon van de vrouwen, hoewel ze stuk voor stuk het nodige van de bezetting hebben meegemaakt. Tevoren doe ik de kaarsjes aan, die ze meevoeren; mijn beperkte logistieke rol die avond.

Na een stemmig Gloria zingt de Nederlandse groep bij wijze van uitsmijter een lied "gewoon voor het plezier": Tulpen uit Amsterdam. Dat is weer eens wat anders dan Stille Nacht. Niets ijle klanken. Als de zangers zomaar ineens heen en weer deinen met hun lichamen liggen de hoogwaardigheidsbekleders en andere genodigden in een deuk. Na afloop worden tulpen uitgedeeld. Een Palestijnse avond met een Nederlands randje.